

Asia: VN/6984/2021

Ehdotus kulttuurimatkailun kansallisen kehittämisen tiekartaksi

Lausunnonantajan lausunto

Mikä on näkemyksenne tiekartan tavoitteista ja toimenpiteistä yleisesti?

Tiekartta huomioi hyvin strategioita, päämääriä ja olemassa olevaa toimintaa kansalliseen kulttuurimatkailuun liittyen. Käytännön toteutukseen ja siihen missä, kuka ja millä resursseilla käytännössä tiekartan toimenpiteitä suoritetaan, ja miten niitä seurataan, tiekartta ei vielä tässä muodossa esitä tarpeeksi konkreetiaa. Myös huomioiva, seuraava ja reagoiva lähestymistapa voisi tiekartassa muuttua aktiivisemmaksi: hyvinvointi kulttuuriympäristöistä voidaan hyödyntää aktiivisemmin, ilmastonmuutokseen ei vain sopeuduta vaan sitä yritetään aktiivisesti hidastaa, ja ei vain esimerkiksi tueta kulttuurista vuorovaikutusta vaan otetaan aktiivinen rooli positiivisten mallien kehittämisessä.

Mikä on näkemyksenne tiekartan tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

Kulttuurialan osalta yleisesti tiekartta listaa taiteen ja kulttuurin muotoja kattavasti, sisällyttäen digitalisaation ja verkon kautta saavutettavat sisällöt ja palvelut. On tärkeää, että eri toimialat pystyvät yhteistyöhön ja pystytään yhdistämään esimerkiksi taiteen pitkät aikajänteet ja matkailun sesonkimaisuus, esimerkiksi nostamalla esille jotakin esimerkkejä kohteista, joissa nämä kohtaavat syklisesti ja vuosittain. Esimerkiksi Pohjanmaalla Unescon maailmanperintökohteen Merenkurkun yhteydessä on taidegalleria, joka sopeutuu matkailun sesonkimaisuuteen ja vuodenvaihtoon, tai ulkoilmamuseo Stundars Mustasaaren Sulvassa hyödyntää kevään ja kesän sesonkia museopedagogisessa toiminnassa. Luontoon liittyvät termit olisi tässä yhteydessä hyvä pitää kuitenkin erillään - tiekartassa puhutaan lainaten ekosysteemistä, mutta olisi ehkä käytettävä jotain uutta termiä, kuten kulttuuriekosysteemi, (jos se ei ole jo muussa merkityksessä).

Kommenttinne luvusta 5.1

Lisäksi esimerkiksi talkootyöstä voi tulla edistyksellisiä ja vahvistavia asioita. Talkootyöllä on suuri merkitys kulttuurissa ja se pystyy nopeasti reagoimaan ympäristössä tapahtuviin äkillisiinkin muutostilanteisiin (esimerkiksi eri tahot ovat reagoineet omilla resursseillaan nopeasti Ukrainan tilanteeseen).

Kommenttinne luvusta 5.2

Kulttuurimatkailuun voi yhdistää myös vapaaehtoistyötä ja kansalaisten tekemää kenttätutkimusta. Liikenneyhteydet ja yöpymisten yhdistäminen hitaaseen ja ekologiseen matkustamiseen ovat yhteistyössä kehitettävä asia, esimerkiksi bussivuorot länsi-itä-suunnassa vaativat helposti yöpymistä välillä, tai vahvistaa myönteistä asennetta julkisten liikennevälineiden käyttöön ja siihen joskus kuuluvaa taksin tai erilaisten jatkoyhteyksien järjestämistä.

Kommenttinne luvusta 5.3

-

Kommenttinne luvusta 5.4

-

Kommenttinne luvusta 5.5

Kansainvälisen toiminnan lisäksi on syytä vahvistaa paikallista identiteettiä ja paikallisia voimavaroja maailmanperintö- ja kulttuuriperintökohteiden ympärillä. Paikan asiantuntijat ovat parhaita kohteita syventää ja vahvistaa kulttuurikohteita ja henkistä kulttuuriperintöä. Myös siihen suuntaan pitää panostaa, jotta pystytään ilmaisemaan kansainvälisillä areenoilla, mikä alueella on omintakeista ja kenties ainutlaatuisista maailmassa. Esimerkiksi saaristolaiskulttuurista tai maaseutukulttuurista kumpuavat sisällöt pitää pystyä sanallistamaan ja tuomaan esille, ulkoapäin suoritettu haravointi tuottaa aivan eri tuloksen.

Millaisena näette oman organisaationne tai edustamanne tahon roolin tiekartan toimenpiteiden toteuttamisessa?

-

Miten arvioisitte tiekartan toimenpiteiden vastuuttamista? Ovatko kaikki keskeiset toteuttajat kunkin toimenpiteen osalta tunnistettu? Mahdolliset toimenpidekohtaiset ehdotuksenne toteuttajien lisäämiseksi tai poistamiseksi?

Tärkeä osa ruohonjuurelta on avaamatta - olisi nimettävä esimerkiksi kulttuuri- ja taideyhdistykset, jotka tuottavat suoraan matkailijoille kulttuurisisältöjä, palveluita ja niihin liittyvää markkinointimateriaalia, tai kotiseutuyhdistykset ja -museot, jotka ovat ainutlaatuisien sisältöjen äärellä, sekä luonnonsuojelu- ja luontoharrastusyhdistykset, jotka tekevät kenttätöitä ja tuntevat suojeltuja tai muuten ainutlaatuisia kohteita. Kulttuurin ja matkailun toimijoita olisi myös nimettävä tarkemmin, puhutaanko yleishyödyllisistä toimijoista, matkailuyrityksistä jne. Voisi jäsentää enemmän tätä olennaista kohtaamiskenttää, jossa kehityksen olisi tapahduttava ja antaa enemmän ehdotuksia rooleista, joita omien resurssien piirissä voisi ottaa.

Mahdolliset muut tiekarttaehdotusta koskevat huomionne.

-

